

สํานักงานคุณภาพฯ จัดทำ
เอกสารนี้ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ผลการบทบุญการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีค่าผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษา
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

องค์กรตัวแทน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ผู้จัดทำ

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

293924

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี

คณะกรรมการคุณภาพฯ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม ๒๕๖๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอนปภาคเปลี่ยนงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อมรกรานต์ สำเกาเงิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....
(ดร. จุลสุขชา ศรีสม)

คณะกรรมการสอนปภาคเปลี่ยนงานนิพนธ์

.....
(ดร. จุลสุขชา ศรีสม)

.....
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปวิตร)

.....
(ดร. ศิลป์ชัย ภิเวณพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอนปภาคเปลี่ยนงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัส ฉกรรจ์แดง)
วันที่ 22 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

ประกาศคุณปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาอย่างดีเยี่ยมของ ดร.อุลสุชดา ศิริสม
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวคิด คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างละเอียดถี่ถ้วน และเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัย
ซาบซึ้งยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศิตาชัย บริณพงษ์พัฒน์
รศ.สุชาติ เหล่าปรีดา คณะกรรมการสอนปากร่วมงานนิพนธ์ ที่ได้ให้ความเมตตา กรุณาตรวจสอบ
ชี้แนะให้งานมีคุณค่ายิ่งขึ้น ตลอดจน ดร.ปัญญา สันตุธิ์ประดิษฐ์ ดร.สมศักดิ์ ประตอนศรีเมฆ ที่กรุณา
เอื้อเฟื้อข้อมูล ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ด้วยความใส่ใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่าง
สูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิต จิตวิญญาณ ให้ทุกสิ่งที่เป็นลูกในวันนี้ ขอ
กราบขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ที่เคารพทุกท่าน ผู้ให้ความรู้ ให้แนวคิด คำสั่งสอน และกำลังใจ
ขอขอบคุณ คุณสามีและคุณลูกที่รัก ผู้เป็นดวงใจของชีวิต เป็นแรงกาย แรงใจ ด้วยพลังรัก อีกทั้ง
พลังใจ และจากครอบครัวสำราญ และความตั้งใจที่จะช่วยเหลือ ตลอดจนผู้บังคับบัญชา เพื่อน
ร่วมงาน อีกทั้ง ว่าที่ ร.ต.หญิงเครือวัลย์ มุ่งเหรียญทอง คุณชูศักดิ์ มณฑลชาติ คุณอนิสรา บุญศักดิ์
คุณจิราพร ไพรเดือน เพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง บุคลากรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งท่านที่ไม่ได้อยู่นาน
ในที่นี่ ที่ให้การสนับสนุน เอื้อเฟื้อ เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ ด้วยดีเสมอมา ซึ่งเป็นส่วน
สำคัญที่ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายประโลยชนิดเกิดเด้งงานนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ก้าวไว้
ข้างต้น แด่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัย และยินดีน้อมรับคำชี้แนะ เพื่อปรับปรุงให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

อธิการด้วย สำราญ

48920805: สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (การบัญชี)

คำสำคัญ: การกำกับดูแลกิจการที่ดี/ การกำกับดูแลกิจการ

อุปกรณ์ สำราญ: ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีต่อผลการดำเนินงาน:
กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (THE EFFECT OF GOOD
CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM'S PERFORMANCE: THE EVIDENCE FROM
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ุลสุข ศิริสม,
บช.ด. 79 หน้า, ปี พ.ศ. 2550.

งานนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีต่อ<sup>ผลการดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ได้รับรางวัล และไม่ได้รับรางวัล ตามโครงการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี จากสมาคมส่งเสริมสถาบัน
กรรมการบริษัทไทย ประจำปี พ.ศ. 2544 2545 2546 และปี พ.ศ. 2548 ทุกกลุ่มอุตสาหกรรม
จำนวน 1,075 ปีบริษัททำการเปรียบเทียบบริษัทที่ได้รับรางวัลครั้งเดียว กับบริษัทที่ไม่เคยได้รับ
รางวัล ในรอบ 4 ปีที่มีโครงการประเมิน ใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบจับคู่ (Paired Sample
Design) โดยพิจารณาจากกลุ่มอุตสาหกรรม และช่วงเวลาเดียวกัน และมีขนาดสินทรัพย์รวมต่างกัน<sup>ไม่เกิน 30% จำนวน 62 คู่ และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของบริษัทที่ได้รับรางวัล ช่วงเวลา ก่อน
และหลังการได้รับรางวัล คาดประมาณ 2 ปี จำนวน 86 บริษัท จากข้อมูลสำคัญทางการเงินระหว่างปี
พ.ศ. 2542 – 2549 วิธีการศึกษาใช้สถิติพิริยานา และ t-Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.01</sup></sup>

ผลการทดสอบพบว่า ผลการดำเนินงานของบริษัทที่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจการที่ดี
กับบริษัทที่ไม่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระดับ 0.01
แต่ผลการทดสอบผลการดำเนินงานของบริษัทที่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจการที่ดี ช่วงเวลา ก่อน
และหลังการได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจการที่ดี ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

48920805: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: CORPORATE GOVERNANCE

AMORNKARN SUMPAO-NGERN: THE EFFECT OF GOOD CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM'S PERFORMANCE: THE EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND. ADVISOR: JULSUCHADA SIRISOM, Ph.D. 79 P. 2007.

This Study explores the impact of good corporate governance on firm's performance. The study used highlight financial statement data of companies in all industries. Used the awarded or non-awarded good corporate governance announced by The Base lining Corporate Governance Practices of Thai listed companies for the years 2001, 2002, 2003 and 2005. The awarded good corporate governance's firms compare between before and after for 2 years per time during 1999 to 2006. The study applied Descriptive statistic and t-Test . The level of significant of independent variables at significant level 0.05 and 0.01

The results indicate firm's performance of awarded good corporate governance better than non-awarded at significant level of 0.01. However, there is no evident of the impact of the good corporate governance on the time during before and after awarded good corporate governance's firm.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๘
บทที่	
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
สมมติฐานการวิจัย	๓
กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)	๗
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทฯด้วยคะแนนรายงาน	๑๑
แนวคิดทางการบัญชี ด้านคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี	๑๔
แนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงาน	๑๗
บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๙
สรุปผลการวิจัยในอดีต	๒๔
3 วิธีดำเนินการวิจัย	๒๕
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๒๕
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๓
ตัวแปรและการวัดค่า	๓๓
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๔

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การทดสอบสมมติฐาน	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4 ผลการวิจัย.....	37
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	40
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผลและอภิปราย	58
สรุปผล	58
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	60
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก.....	67
ภาคผนวก ข.....	71
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 สรุปจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์	28
3-2 สรุปความถี่ของการได้รับรางวัล จากการเข้าร่วมโครงการประเมินการกำกับดูแลกิจกรรมนิยัทธิ์และเป็นผู้รายงาน	28
3-3 สรุปจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามกลุ่มอุดสาหกรรม และปีที่ได้รับรางวัล.....	30
3-4 สรุปจำนวนการเงินของบริษัทที่ได้รับรางวัล ที่ใช้ในการทดสอบผลการดำเนินงานช่วงเวลา ก่อน และหลังการได้รับรางวัลการกำกับดูแลที่ดี	32
4-1 บริษัทที่เข้าร่วมโครงการประเมินการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี 4 ครั้ง ได้รับรางวัล และไม่ได้รับรางวัลทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามกลุ่มอุดสาหกรรม	37
4-2 เปรียบเทียบจำนวนบริษัทที่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี กับบริษัทที่ไม่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลที่ดี (เรียงตามลำดับอุดสาหกรรม ที่มีจำนวนบริษัทที่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี) ที่มีขนาดสินทรัพย์รวมต่างกันไม่เกิน 30%	39
4-3 สรุปค่าเบี้ยงต้นอัตราผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทที่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี เปรียบเทียบกับกลุ่มบริษัทที่ไม่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี	41
4-4 สรุปค่าเบี้ยงต้นของอัตราผลการดำเนินงานช่วงเวลา ก่อน-หลัง ได้รับรางวัล การกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี	45
4-5 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานระหว่างกลุ่มบริษัทที่ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี เปรียบเทียบกับกลุ่มบริษัทที่ไม่ได้รับรางวัล	49
4-6 ผลการทดสอบผลการดำเนินงานช่วงเวลา ก่อนและหลัง ได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจกรรมที่ดี	53
4-7 สรุปผลการทดสอบ	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2-1 ตัวแสดงในกรอบงานการกำกับดูแลกิจการ	8
2-2 แรงผลักดัน 3 ด้าน	13
2-3 ลำดับขั้นความสำคัญของคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี	16
3-1 การแบ่งช่วงเวลาตามเส้นเวลา.....	31